

DE ANTWERPSE SPOORWEGKATHEDRAAL

Gevelreiniging van het Centraal Station

Een gevelreiniging is een delikate aangelegenheid, zeker wanneer het een geklasseerd monument betreft. Enerzijds dient er rekening gehouden met de aangewende gevelmaterialen, die in meer of mindere mate gevoelig zijn voor de gebruikelijke reinigingsprocedures, en anderzijds is er de graad van verontreiniging.

Vandaar dat elke reiniging om een specifieke benadering vraagt.

Naast het beoogde doel een schone gevel te bekomen, is het van het allergrootste belang dat de gevelstenen niet worden aangetast.

De gangbare reinigingssystemen.

Op basis van de gebruikte reinigingsmiddelen kunnen de gangbare reinigingsprocedures worden onderverdeeld in agressieve en niet-agressieve:

- het zand- en gritstralen onder hoge druk en de chemische reinigers werken snel en effectief, doch in vele gevallen wordt de steen beschadigd of aangetast;
- het afsproeien met water onder hoge druk, het langdurig bevoelien met water en het afstomen zijn minder agressief, maar vragen meer tijd en zijn in veel gevallen ontoereikend om een sterke vervuiling te verwijderen.

Het stationsgebouw van Antwerpen-Centraal.

In de gevels van het Centraal Station zijn drie steensoorten van verschillende hardheid en poreusheid gebruikt, wat de zaak er niet eenvoudiger op maakt. Het gebouw dateert bovendien van 1905 en een bevuiling van bijna 85 jaar heeft er zich op vast gezet.

Uit proefnemingen is gebleken dat de bevuiling, die bestaat uit zwarte gipskorsten, niet te verwijderen is met een niet-agressief procédé en bij aanwending van een agressief procédé is het risico zeer groot de zachtere steen in de gevel te beschadigen.

De oplossing van het probleem is nu gevonden en bestaat in het toepassen van een techniek die in Frankrijk werd ontwikkeld: de gommage, in het Nederlands ook wel gevel-gumming genoemd.

Het gevel-gumming procédé.

Bij de techniek van de gevel-gumming wordt een zeer fijn poeder, afkomstig van hoogovenslakken, onder lage druk tegen de gevel geblazen. De korrels zijn zodanig licht dat ze met de luchtstroom mee langs de gevel strijken en het vuil als het ware wegvegen, vandaar ook de benaming 'gommage' of 'gumming'.

Deze techniek werkt dus niet destructief zoals bij het klassieke zand- of gritstralen, waarbij grote korrels onder hoge druk als projectielen op de gevel worden ingeslagen.

De toepassing van de gumming-techniek.

De uitvoering van de reiniging op basis van deze techniek gebeurt als volgt (zie tekening in bijlage): op een hoogwerker is een cabine gemonteerd, waarin de operator staat die de gevel afspuit. Deze cabine is er nodig om het fijne stof binnen te houden en alzo te beletten dat de omgeving onder het stof komt te zitten. Het gebruikte poeder wordt afgezogen via ventilatoren, waarna het in een waternevel terecht komt en neerslaat. Het kan vervolgens afgevoerd worden onder slibvorm.

Door de zuigende werking van de ventilatoren ontstaat in de cabine een lichte onderdruk, waardoor de flexibele kraag, die rond de opening in de cabine is voorzien, tegen de gevel wordt aangezogen.

Met dit systeem heeft men in Frankrijk al acht jaar ervaring opgedaan. In België wordt het voor de tweede maal toegepast, want de Nationale Bank in Brussel had eind vorig jaar de primeur.

De gevelreiniging in Antwerpen-Centraal.

De reinigingswerken aan de gevel kant De Keyserlei zijn gestart op 8 augustus en zullen in de loop van de maand oktober voltooid zijn. Daarop aansluitend worden er herstellingswerken (nog geen restauratie) uitgevoerd aan de gevelsteen en de voegen, waarna de in oorsprong vergulde sierelementen terug met bladgoud zullen verguld worden. De totale kostprijs voor de gevel De Keyserlei bedraagt 8 miljoen F.

De gereinigde gevel wordt door de NMBS-diensten geïnspecteerd en de gevaarlijke stukken Vinalmontsteen zullen ofwel verwijderd ofwel beveiligd worden.

Tegen het einde van het jaar zouden alle werken uitgevoerd zijn en kan de NMBS niet alleen een propere gevel voorstellen, maar hoopt zij tevens de hoofdtoegang van het station terug toegankelijk te maken voor het publiek.

